

အမှတ် ၁၅၂၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဝဇ္ဇ ဌာပနာ၊ ဝဇ္ဇ ဌာပနာ

sarpaymahar@gmail.com
www.facebook.com/maharsarpaypublishing
www.maharsarpay.com

ထုတ်ဝေခြင်း	တတိယအကြိမ် ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်
စောင်ရေ	၁၀၀၀
မျက်နှာပိုးဒီဇိုင်း	နိုင်ငံတော်
ထုတ်ဝေသူ	ဒေါ်သိန်းသူစိုး (၀၁၂၈၅)
ပုံနှိပ်သူ	ဦးဝင်းဦး(နန်းသင်ပုံနှိပ်တိုက်-၀၀၄၄၁) ၀၉၂၅၀၅၁၃၆၃၆ အမှတ်-၁၉၄-၁၉၆၊ ၃၉-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့
စာစစ်	ဟိန်းဆက်သွင်
စာအုပ်ချုပ်	ကိုမဲ (ငွေအိမ်စည်စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း) ၀၉၂၆၄၅၆၅၆၅၇
ဖြန့်ချိရေး	မဟာစာပေ အမှတ်-၁၅၂၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့ ဖုန်း - ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၃ ၊ ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၈၄
တန်ဖိုး	၈၀၀၀ ကျပ်

မြသန်းတင့်

သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒ ၊ မြသန်းတင့်
ရန်ကုန်၊ မဟာစာပေ ၊ ၂၀၂၄
စာ ၂၂၃ ၊ ၂၀.၅ × ၁၂.၅ စင်တီ
(၃) သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒ

သမိုင်းဆိုင်ရာ

ရပ်ဝါဒ
မြသန်းတင့်

HISTORICAL MATERIALISM

MAURICE CORNFORTH

Volume - II

မ ဟာ စာ ပေ (စာ စဉ် - ၁၂၃)

မာတိကာ

အပိုင်း (၁) ယေဘုယျအခြေခံများ	
၁။ သိပ္ပံနည်းကျ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ	၉
၂။ ရုပ်ဝါဒနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ	၂၁
၃။ လူမှုဘဝတွင် တွေးခေါ်မှုနှင့် အခန်းကဏ္ဍ	၄၁
အပိုင်း (၂) လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်လာမှု	
၄။ ကုန်လုပ်ရေးစနစ်	၅၇
၅။ လူမှုဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှု၏ အခြေခံဥပဒေသများ	၇၇
၆။ စီးပွားရေးဥပဒေသများနှင့် ၎င်းတို့အား အသုံးပြုမှု	၁၀၀
၇။ လူမှုအပေါ်သံ အဆောက်အအုံ	၁၁၁
၈။ လူတန်းစား တွေးခေါ်မှုနှင့် လူတန်းစား အုပ်စိုးမှု	၁၃၃
အပိုင်း (၃) ဆိုရှယ်လစ်စနစ်နှင့် ကွန်မြူနစ် စနစ်	
၉။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒနှင့် ကွန်မြူနစ်ဝါဒ	၁၅၅
၁၀။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်မှ ကွန်မြူနစ်စနစ်သို့ ကူးပြောင်းရေး၌ မောင်းနှင်ရေး အင်အားစုများ	၁၇၉
၁၁။ စီမံကိန်းကျ ကုန်လုပ်ရေး	၂၀၂
၁၂။ နိဂုံး	၂၁၅
နောက်ဆက်တွဲ	
၁၃။ ဝေါဟာရရှင်းလင်းချက်	၂၁၇
၁၄။ ပုဂ္ဂိုလ်အညွှန်း	၂၂၂

အပိုင်း (၁)

ယေဘုယျ အခြေခံများ

အခန်း (၁)

သိပ္ပံနည်းကျ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ

ကုန်လုပ်ကိရိယာများကို အများကပိုင်ခြင်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံး၏ ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းရန်အတွက်၊ ယင်းကုန်လုပ်ကိရိယာများ ကို အသုံးချခြင်းသည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ ဖြစ်သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စီးပွားရေးအခြေခံကို အရင်းအမြစ်မှ ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့်သာ အရင်းရှင်စနစ်၏ ဆိုးကျိုးများ ကွယ်ပျောက်မည် ဖြစ်သည်။ စွမ်းအား ထက်မြက်သော စက်မှု သိပ္ပံပညာသစ်များကိုလည်း အသုံးချနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် လိုအပ်သည်။

အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ တိုက်ပွဲဖြင့်သာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ရနိုင်သည်။ အစိုင်အခဲကြီးဖြစ်သော အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုကို သိပ္ပံနည်းကျသော ဆိုရှယ်လစ်သဘောတရား တပ်ဆင်ပေးမှသာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို အောင်မြင်နိုင်သည်။

မာ့က်စ်နှင့် အိန်ဂျယ်လ်စ်တို့သည် ဆိုရှယ်လစ်

သဘောတရား၏ အခြေခံများကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။
၎င်းတို့ သင်ကြားချက်၏ အုတ်မြစ်မှာ လူ့အဖွဲ့အစည်း
ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများနှင့် လူတန်းစားတိုက်ပွဲ
ဥပဒေသများ ဖြစ်ပေသည်။

အရင်းရှင်စနစ်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်

အရင်းရှင်စနစ်၏ ဆိုးပြစ်များကို မကျေမနပ် ဖြစ်လာခြင်းကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ယင်းဆိုးပြစ်များ ပျောက်ကွယ်စေရန်မှာ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏
စီးပွားရေး အခြေခံကြီး တစ်ခုလုံးကို လုံးဝ ပြောင်းလဲပစ်ရမည်ဟု ယူဆလာ
သောကြောင့်လည်းကောင်း ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။ လူများ၏ စိတ်ကို ဖမ်းယူဆုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အရင်းရှင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ မြေယာ၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ သတ္တုတွင်း၊
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စသည့် ကုန်လုပ်ကိရိယာများ ကို အရင်းရှင်များက
ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ကုန်လုပ်ရေး၌လည်း အရင်းရှင် အမြတ်အစွန်းအတွက်
ပြုလုပ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်အတွင်း၌ ထိုသို့ မဟုတ်တော့
ပေ။ ကုန်လုပ်ကိရိယာများသည် အများပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်လာသည်။ အများ
ပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်။ ကုန်လုပ်ရေးကိုလည်း လူ့အဖွဲ့
အစည်းကြီး တစ်ခုလုံး၏ အကျိုးနှင့် သက်သာ ချောင်ချိရေးအတွက်
ပြုလုပ်ပေသည်။

မူလအစကတည်းကပင် အရင်းရှင်စနစ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဓနကို
ထုတ်လုပ်ပေးသော စွမ်းအားစုများအား မကြုံစဖူး တိုးပွားစေရေး ဖြစ်သည်။
သို့ရာတွင် ဓနသည် လူနည်းစုအဖို့ အမြတ်အစွန်းကို ပိုမိုများပြားလာစေ
ခဲ့၏။ အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ အလုပ်လုပ်သော ပြည်သူလူထုကြီးသည်
ပင်ပန်းကြီးစွာ လုပ်ရခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း စသည့်ဒဏ်များကို ခံနေကြရသည်။
ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ ယင်းသို့သော ဓနထုတ်လုပ်ပေး
သည့် စွမ်းအားစုသစ်များကို လူနည်းစု ကြွယ်ဝချမ်းသာရေးအတွက် မဟုတ်
ဘဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းကြီး တစ်ခုလုံး၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာရေးအတွက် အသုံးပြု
ရန် ဖြစ်ပေသည်။

ခေတ်သစ် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ ကုန်လုပ်စွမ်းအားစုသစ်များကို
တီထွင် ဖန်တီးခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှာ သိပ္ပံပညာ တွေ့ရှိချက်များနှင့် စက်မှု

လုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားမှုကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် သိနိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ပိုင်ဆိုင်သူ အရင်းရှင်များနှင့် မန်နေဂျာများသည် ယင်းစွမ်းအားစုများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့် အသုံးချမှုကို ပြည်သူလူများစု၏ အကျိုးအတွက် ရည်ရွယ်ခြင်း မပြုကြပေ။

ယနေ့ခေတ် လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်များသည် သူတို့ အမြတ် အစွန်းများ အသုံးချရေးအတွက် အရာအားလုံးကို လက်အောက်ခံအဖြစ် ထားကြသည်။ အလုပ်သမားများအား ပိုမို သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်နိုင်ရန် ပြည်သူများအား ပိုမို ဆင်းရဲလာစေရန်၊ အခြား တိုင်းပြည်များကို သိမ်းပိုက် ၍ ၎င်းတို့၏ သယံဇာတ ပစ္စည်းများကို လုယူရန်၊ အမျိုးသား စီးပွားရေး ကို စစ်အသွင်သဏ္ဌာန် ဆောင်စေရန်၊ စစ်ပွဲများကို ဆင်နွှဲရန် စသည်တို့ အတွက် ပြုလုပ်ကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် နောက်ဆုံး တွေ့ရှိသော အနုမြူ အင်အား ထုတ်လုပ်မှုနည်းများကို အရင်းရှင် နိုင်ငံများ၌ ပြည်သူများ အကျိုးအတွက် အသုံးမပြုကြပေ။ ပြိုင်ဘက် အရင်းရှင်နိုင်ငံများအား ခြိမ်းခြောက်ရန်၊ အရင်းရှင်စနစ်အောက်မှ ရုန်းထွက်နေကြသော ပြည်သူများအား ခြောက်လှန့်ရန်တို့ကို ရည်ရွယ်လျက် ၎င်းတို့သည် အနုမြူ ထုတ်လုပ်မှု နည်းလမ်းများကို လက်နက်ဆန်းများ ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် အသုံးချနေကြ သည်။

အရင်းရှင်နိုင်ငံများသည် ကျယ်ပြန့်လှသော နယ်ပယ်များကို ကိုလိုနီများအဖြစ် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။ အရင်းရှင်များကမူ သို့သိမ်းပိုက်ရ ခြင်းမှာ ထိုနယ်ပယ်များကို “တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး” စေရန်ဟု ကြွေးကြော်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုနယ်ပယ်များတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည့် ပြည်သူများမှာ ယုံနိုင် စရာ မရှိလောက်သော ဆင်းရဲမှု အခြေအနေများတွင် ရှိနေကြပေသေး သည်။

သိပ္ပံပညာ တိုးတက်မှုများကို ရရှိနေသော်လည်း အရင်းရှင်စနစ် သည် ပြည်သူလူထုများအား ဝလင်အောင် ကျွေးမွေးခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ကမ္ဘာတွင် အချမ်းသာဆုံးသော အရင်းရှင် နိုင်ငံဖြစ်သည့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၌ “ပိုလျှံသော” အစားအစာများမှာ အလဟဿ ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ တစ်ဖက်တွင်မူ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၌ တစ်ဝက်ခန့်မျှသော လူဦးရေမှာ အာဟာရဓာတ် ချို့တဲ့လျက် ရှိပေသည်။ အရင်းရှင် အမြတ်ထုတ်မှု စနစ် သည် ရှိပြီးသား ပစ္စည်းများကိုပင် မျှတစွာ ခွဲဝေခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ငတ်မွတ်

ခေါင်းပါးလျက်ရှိသော ကိုလိုနီ ပြည်သူများ၏ လိုအင်ဆန္ဒကို ဖြည့်စွက်ပေး ရေးအတွက် ပစ္စည်းများကို တိုးတက် ထုတ်လုပ်ရေးဆိုသည့် ကိစ္စကား ပြောဖွယ်ရာ မရှိတော့ပေ။

သို့ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် လူများသည် အသိပညာ သစ်များနှင့် စက်မှု သိပ္ပံပညာသစ်များကိုပင် ကြောက်လာကြ၏။ စက်မှု သိပ္ပံပညာ သစ်များကြောင့် စီးပွားရေး အကျပ်အတည်း အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လာမလားဟု စိုးရိမ်နေကြ၏။ အသိပညာသစ်ကြောင့် ကြောက် စရာကောင်းသော အဖျက် လက်နက်ကြီးများ ပြုလုပ်ကြမည်ကို စိုးရိမ်နေ ကြ၏။ အရင်းရှင် အမြတ်ထုတ်မှု စနစ်သည် လူ၏ အမြင့်မားဆုံးသော အောင်မြင်ချက်များကို လူက ပြန်ကြောက်ရသော အဖြစ်သို့ ရောက်စေ လေသည်။ ယင်းကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် အရင်းရှင်စနစ်သည် ပြိုလဲနေပြီကို သိနိုင်ပေသည်။ အခြား တစ်ခုဖြင့် အစားထိုးမှ ဖြစ်တော့မည့်သဘောကို သိနိုင်ပေသည်။

ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကား ထိုသို့ မဟုတ်ပေ။ ခေတ်သစ် စက်မှု သိပ္ပံ ပညာများကို ပြည်သူများ၏ လိုအင်ဆန္ဒများ ဖြည့်စွက်ရေးအတွက် အသုံးချ ရန် ဆိုရှယ်လစ်စနစ်က ရည်ရွယ်ပေသည်။ ကုန်လုပ်ရေးကို အမြတ်အစွန်း အတွက် ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွမ်းရေးအတွက် ရည်ရွယ်ပေသည်။ ဤသည်မှာလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ကုန်လုပ် ကိရိယာအားလုံးကို ဖန်တီးသော ပစ္စည်းများကို အရင်းရှင် အမြတ်အစွန်း အတွက်သာ အသုံးပြုသည့် အရင်းရှင် လူနည်းစု လက်ထဲမှ သိမ်းပိုက် ကာ အလုပ်လုပ်သော ပြည်သူများ၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်တွင် ထားရှိမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရားနှင့် အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု

သို့ရာတွင် ဆိုရှယ်လစ် စနစ်သို့ ရောက်ရေးမှာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ သည် အရင်းရှင် စနစ်ထက် ကောင်းသော လူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ်တစ်ရပ်ဟု ယေဘုယျ ယူဆရန်နှင့် မပြီးပေ။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် အောင်မြင်ရေးအတွက် မည်သည့် လူမှု အင်အားစုအားကို စည်းရုံးရမည်၊ မည်သည့် ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရမည် စသည်တို့ကိုလည်း သိရှိရန် လိုပေသည်။

ပထမဆုံးသော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ သက်ဝင် ယုံကြည်မှုမှာ စိတ်ကူး ယဉ် အသွင်လက္ခဏာကို ဆောင်ခဲ့ပေသည်။ ပထမဆုံးသော ဆိုရှယ်လစ်များ သည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ်တစ်ခုကို စိတ်ကူးတွေးခေါ်ခဲ့ ကြ၏။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ၏ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်နှင့် အရောင်အသွေးကို ထုတ်ဖော် ကြေညာ ခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒမှာ စိတ်ကူးထဲတွင်သာ ရှိ၏။ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်အား မည်သို့မည်ပုံ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရမည်ကို မပြောနိုင်ခဲ့ကြပေ။

စိတ်ကူးယဉ် ဝါဒသမားများက အရင်းရှင် လူ့အဖွဲ့အစည်း စနစ် ကြီးသည် တရားမျှတခြင်း မရှိ၊ ကျိုးကြောင်း မှန်ကန်ခြင်းမရှိဟု ဝေဖန် ခဲ့ကြပေသည်။ သို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို တရားမျှတမှုနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားတို့ အပေါ်တွင်သာ အခြေခံခဲ့ကြ၏။ သို့အခြေခံခြင်းမှာ လူတိုင်း၌ ဆင်ခြင်တုံတရား၏ ဉာဏ်အလင်းရောင် ရှိသည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသော ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ၏ သစ္စာ တရားကို လက်ခံကျင့်သုံးကြရန်၊ လူတိုင်းကို မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြသည်။ လူ့ အဖွဲ့အစည်း၏ ဩဇာအကြီးဆုံးဖြစ်သော အုပ်ထိန်းသူများကို ပထမဆုံး မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ကြသည်။

စိတ်ကူးယဉ်ဝါဒီများသည် အရင်းရှင်စနစ်ကို ပထမဆုံး ဖော်ထုတ် ရှုတ်ချခဲ့ကြသူများ ဖြစ်၏။ ကုန်လုပ်ကိရိယာများကို အများက ပိုင်ဆိုင်မှု အပေါ်တွင် အခြေခံသော ဆိုရှယ်လစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြင့်သာ အရင်းရှင် စနစ်ကို အစားထိုးရမည်ဟု ပထမဦးဆုံး သိမြင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ သိမြင်မှုသည် ပြုပြင်ရေးသမားများ၏ ခေါင်းထဲမှ ယက်ထုတ်လိုက်သော သိမြင်မှုသာ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့သည် ဆိုရှယ်လစ် စနစ် အောင်မြင်ရေးအတွက် နည်းလမ်းကို မပြနိုင်ခဲ့ကြပေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သူတို့၌ လူမှုပြောင်းလဲမှု၏ ဥပဒေသများကို သိမြင်သော ခံယူချက် မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသစ်ကို ဖန်တီး နိုင်စွမ်းရှိသော တကယ့် လူမှုအင်အားစုကို ညွှန်ပြခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ကြပေ။

ထိုလူမှုအင်အားစုကား အလုပ်သမား လူတန်းစားပင် ဖြစ်၏။ အမြတ်ထုတ်ရေး စနစ်ကို အဆုံးသတ်ခြင်းသည် အရင်းရှင် လူတန်းစားကို အဆုံးသတ်ခြင်း မည်ပေရာ၊ အရင်းရှင် လူတန်းစားသည် ဆိုရှယ်လစ် စနစ်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်မည်သာ ဖြစ်၏။ အခြားတစ်ဖက်၌ကား ဆိုရှယ်လစ်

စနစ်သည် အလုပ်သမား လူတန်းစားအား သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်ခြင်းမှ လွတ်မြောက်စေပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် ဆင်းရဲခြင်းနှင့် အလုပ် လက်မဲ့ ဖြစ်ခြင်းကို အဆုံးသတ်ခြင်း မည်ပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် အလုပ်သမားများက အခြားသူတို့ အမြတ်ရရေးအတွက် အလုပ်လုပ်ရခြင်း မဟုတ်ဘဲ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်အတွက် အလုပ်လုပ်ရခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ် ထွက် ပေသည်။

သို့ရာတွင် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အောင်မြင်ရေးမှာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ တိုက်ပွဲ၌ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ဘယ်ရွေ့ဘယ်မျှ စုစည်းမိသည် ဆိုသည့်အချက်ပေါ်တွင် တည်၏။ အရင်းရှင်လူတန်းစား၏ ခုခံမှုကို ၎င်းတို့က ဘယ်ရွေ့ဘယ်မျှ တိုက်နိုင်သည် ဆိုသည့်အချက်ပေါ်တွင် တည်၏။ ဤ တိုက်ပွဲတွင် အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် အုပ်စိုးသူ အရင်းရှင် လူနည်းစု ၏ လုယက်ခြင်း၊ မွဲပြာကျအောင် လုပ်ခြင်း၊ ခြွတ်ခြံကျဘဝသို့ ရောက် အောင်လုပ်ခြင်း စသည်တို့ကို ခံနေကြရသော အခြားအစိတ်အပိုင်းများနှင့် စည်းရုံးညီညွတ်ရန် လို၏။ သို့နှင့် အဖိနှိပ်ခံ လူထုသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လူများစုကြီး ဖြစ်လာစေအပ်၏။

ထိုမျှနှင့် မပြီးသေးပေ။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အောင်မြင်စေလိုလျှင် အလုပ် သမား လူတန်းစားအား အရင်းရှင်စနစ်အောက်မှ လွတ်မြောက်စေလိုလျှင် အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုသည် ၎င်း၏ ဆိုရှယ်လစ်ရည်မှန်းချက် များကို သိစိတ်ရှိရန် လိုပေသည်။ သို့ရာတွင် ထို သိစိတ် သည် အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက်လာသည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသိစိတ် ရှိလာရေး အတွက် ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရား တစ်ရပ်ကို သိပ္ပံနည်းကျစွာ ထူထောင် ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသဘောတရားကို အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု အတွင်းသို့ ဆွဲသွင်းလာရန် လိုပေသည်။ အလုပ်သမား လူတန်း စား လှုပ်ရှားမှုအတွင်း၌ ထိုသိစိတ်ကို လက်ခံလာရေးအတွက် တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲရန် လိုပေသည်။

အလုပ်သမားများ၏ ဘဝအခြေအနေကပင်လျှင် ၎င်းတို့အား စည်းရုံး စုပေါင်းစေ၏။ သို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ၎င်းတို့၏ ဘဝအဆင့်အတန်းကို အရင်းရှင် ဖိနှိပ်မှုများမှ ခုခံကာကွယ်နိုင်စေရန်နှင့် အဆင့်အတန်း တိုးမြှင့် အောင် ပြုလုပ်နိုင်စေရန် ဖန်တီးပေးထားသလို ဖြစ်နေတော့သည်။ သို့ တိုင်အောင် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ ဘဝအဆင့်အတန်း မြှင့်တင်ရေး

အတွက် တိုက်သော အလုပ်သမား သမဂ္ဂ တိုက်ပွဲများသည် အရင်းရှင် စနစ်၏ အရှိန်အဝါများနှင့် မကင်းလွတ်သေးပေ။ အလုပ်သမား လူတန်းစား တိုက်ပွဲသည် စီးပွားရေး ရည်မှန်းချက်များ သက်သက်နှင့်သာ ကန့်သတ် ထားပါက အရင်းရှင်စနစ်အား တိုက်ခြင်း မမည်ဘဲ အရင်းရှင်စနစ်ထံမှ လျော့ပေါ့ ခွင့်ပြုချက်များကို တောင်းခြင်းသာ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ အလုပ် သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုသည် ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရားကို တပ်ဆင် ခြင်း မရှိပါက အရင်းရှင်စနစ်အား ပြုပြင် ဖာထေးပေးသည့် တိုက်ပွဲသာ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုကို ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရား တပ်ဆင်ပေးရမည် ဖြစ်၏။ သို့မှသာ အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုသည် အရင်းရှင်စနစ်အား ဖျက်သိမ်းရေးဟူသော ၎င်း၏ ရေရှည် ရည်မှန်းချက်ကို သိစိတ် ရှိလာလိမ့်မည် ဖြစ်၏။ ထိုရည်မှန်းချက် အောင်မြင် ရေးအတွက် လူတန်းစား တိုက်ပွဲ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာနှင့် နည်းပရိယာယ်များ ကို ချမှတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု၏ သမိုင်း၌ အရင်းရှင် စနစ်ထံမှ လျော့ပေါ့ခွင့်ပြုချက်များ ရရှိလောက်သာ တိုက်လိုသော ခေါင်း ဆောင်များ ရှိခဲ့ကြဖူး၏။ ဤအမြင်မှာ အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှုအတွင်း အချောင်သမား ဝါဒအမြင်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့သည် လူတန်းစား တစ်ရပ်လုံး၏ ရေရှည် အကျိုးစီးပွားကို စွန့်လွှတ်ကာ အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ အချို့သော အစိတ်အပိုင်းအတွက် ယာယီ အနိုင်ရမှုများ လောက်ကိုသာ ကြည့်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ် လာသော ပြုပြင်ရေးတိုက်ပွဲကို အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု၏ အဆုံးစွန်သော ရည်မှန်းချက်ဟု လက်ခံခြင်းသည် အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုတွင် အချောင်သမားဝါဒ အမြစ်တွယ်ခြင်း မည်ပေသည်။

ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အောင်မြင်လိုပါက အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုသည် လုပ်သား လူထုများ၏ သယံဇာတ ပေါ်ပေါက်လာသော အခြေအနေ ကောင်းမွန်ရေး တိုက်ပွဲများကိုသာ မှီခိုအားထားနေ၍ မဖြစ်ပေ။ အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုသည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ သဘောတရားကို တပ်ဆင်ရမည် ဖြစ်၏။ အရင်းရှင်စနစ်အား သိပ္ပံနည်းကျစွာ နားလည်ရ မည်ဖြစ်၏။ အရင်းရှင်စနစ်အောက်၌ ကွဲပြား ခြားနားသော လူတန်းစား

များ၏ အခြေအနေကို နားလည်ရမည် ဖြစ်၏။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ တည်ဆောက်ရေး အတွက် အရင်းရှင်စနစ်အား တွန်းလှန်လျက်ရှိသော အင်အားစု အားလုံးကို စည်းရုံးခြင်းဖြင့်သာ အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ လွတ်မြောက်ရေးသည် ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို သဘောပေါက်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ သိပ္ပံနည်းကျသော ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရား၏ စည်းရုံး လမ်းညွှန်မှု အင်အားစုမရှိဘဲ၊ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် အရင်းရှင်စနစ်ကို အောင်မြင်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ဆိုရှယ်လစ် သဘော တရားအား အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းသည် အရင်းရှင်စနစ်မှ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်သို့ ချီတက်ရေးအတွက် ပဏာမအဆင့် ဖြစ်ပေသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့်ဆိုင်သော မှုကိစ္စဝါဒ သိပ္ပံပညာ

မှုကိစ္စဝါဒ၏ ကြီးမားသော အထောက်အကူ ပြုချက်မှာ သိပ္ပံ နည်းကျသော ဆိုရှယ်လစ် သဘောတရားနှင့် ၎င်းသဘောတရားအား အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုအတွင်းသို့ ဆွဲယူ ဆက်စပ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

မှုကိစ္စ နှင့် **အိန်ဂျယ်လစ်**တို့သည် လူမှုဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှု ဥပဒေသများ၊ လူတန်းစားတိုက်ပွဲ ဥပဒေများကို သိပ္ပံနည်းကျစွာ သိမြင်ခြင်း အပေါ်၌ သူတို့၏ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို အခြေခံခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အောင်မြင်ကြောင်း နည်းလမ်းများကို ပြသနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ အလုပ်သမား လူတန်းစားအား ၎င်း၏ သမိုင်းပေး တာဝန်နှင့်စပ်သော အသိပညာ လက်နက်ကို တပ်ဆင်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

မှုကိစ္စသည် ဤကောက်ချက်များကို ဆွဲယူနိုင်ရန်အတွက် သုတေသန လုပ်ငန်းများကို အပြင်းအထန် လုပ်ခဲ့သော်လည်း သုတေသီ သက်သက် တစ်ဦး မျှသာ မဟုတ်ပေ။ ၁၈၄၀ ခုနှစ်များ၌ **မှုကိစ္စ**သည် တော်လှန်သော ဒီမိုကရက်တစ်ဦး၊ ရီပတ်ဘလီကန်တစ်ဦး အနေဖြင့် တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှား မှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသည်။ တိုက်ပွဲများတွင် တက်ကြွသော နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် အနေဖြင့် ယင်းသို့ ပါဝင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် **မှုကိစ္စ** သည် သူ ပါဝင်ဆင်နွှဲသော တိုက်ပွဲအား ပန်းတိုင်သို့ မည်သို့မည်ပုံ ရှေ့ဆောင် ရန်ကို နားလည် သိမြင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မာ့ကစ်သည် ယင်းသို့ တိုက်ပွဲဆင်နွှဲရင်းဖြင့် တွေ့ရှိခဲ့သော ကောက်ချက်များကို ၁၈၄၈ ခုနှစ်တွင် အိန်ဂျယ်လ်စ်နှင့် အတူရေးသည့် **ကွန်မြူနစ် ကြေညာစာတမ်း**တွင် ထုတ်ဖော် တင်ပြခဲ့သည်။

မာ့ကစ်နှင့် **အိန်ဂျယ်လ်စ်**တို့က လူမှုလှုပ်ရှားမှု တစ်ခုလုံးသည် လူတန်းစား အချင်းချင်း တိုက်ကြသော တိုက်ပွဲဟု မြင်၏။ ယင်းသို့ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ရန်ဘက်ပြုကြသော လူတန်းစားများသည်လည်း လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၏ ထုတ်ကုန်များဟု မြင်၏။ နိုင်ငံရေး ဆိုသည်မှာ စီးပွားရေး လှုပ်ရှားမှုနှင့် လူတန်းစား တိုက်ပွဲတို့၏ ရောင်ပြန်ဟပ်ချက်ဟု မြင်၏။ ထိုစဉ်က ရှေ့တက်လျက်ရှိပြီး မြေရှင်ပဒေသရာဇ် အကြွင်းအကျန်များကို ဖျက်သိမ်းရန်နှင့် ဒီမိုကရေစီ ထူထောင်ရန် ကြွေးကြော်သော ဓနရှင် တော်လှန်ရေးသည် ပစ္စည်းမဲ့ ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးအတွက် လမ်းရှင်းပေးနေခြင်းဟု မြင်၏။ ထိုပစ္စည်းမဲ့ ဆိုရှယ်လစ် တော်လှန်ရေးသည်လည်း နိုင်ငံရေး အာဏာကို သိမ်းပိုက်လိုက်သော အလုပ်သမား လူတန်းစားကသာ အောင်မြင်အောင် ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု မြင်ခဲ့ကြလေသည်။

ထို့ကြောင့်သာ **မာ့ကစ်**နှင့် **အိန်ဂျယ်လ်စ်**တို့သည် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ အကျိုးကို ရှေ့တန်းသို့ တင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အလုပ်သမား လူတန်းစားအား သမိုင်း၌ သစ်နေသော၊ တက်နေသော၊ ပုံပြောင်းနေသော အင်အားစုအဖြစ် တွေ့မြင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်သော လူတန်းစား ရပ်တည်မှုမှ ဘယ်လိုကြည့်ကြည့် မြင်နိုင်စွမ်းမရှိသော လူမှုပြောင်းလဲမှု ဥပဒေသများကို သူတို့ ရှာဖွေနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အိန်ဂျယ်လ်စ်က အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

“သမိုင်းအား ကြည့်မြင်ချက်နှင့် လုံးဝ ပြောင်းလဲသွားစေမည့် သမိုင်းဆိုင်ရာ အဖြစ်အပျက်များသည် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေသည်။ ၁၈၃၁ ခုနှစ်တွင် လိုင်ယွန်(စ်)မြို့၌ (ပြင်သစ်ပြည်) ပထမဆုံးသော အလုပ်သမား လူတန်းစား ထကြွမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ၁၈၃၈ခုနှင့် ၁၈၄၈ခု ကြားတွင် ပထမဆုံး အမျိုးသား အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်သည့် အင်္ဂလိပ် ချားတစ် လှုပ်ရှားမှုသည် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်”

“ပစ္စည်းမဲ့နှင့် ဓနရှင်အကြားရှိ လူတန်းစားတိုက်ပွဲသည် ရှေ့တန်းသို့

ရောက်လာပေပြီ။ သို့ရာတွင် သမိုင်းအား စိတ်ဝါဒဆန်စွာ ကြည့်သော ခံယူချက်ဟောင်းသည် ရုပ်ကျသော အကျိုးစီးပွားများတွင် အခြေခံသည့် လူတန်းစား တိုက်ပွဲအကြောင်းကို စိုးစဉ်းမျှ မသိချေတကား၊ ရုပ်ကျသော အကျိုးစီးပွား အားလုံးကိုလည်း စိုးစဉ်းမျှ မသိချေတကား။ အကြောင်းအရာ သစ်များသည် သမိုင်းဟောင်းကို အသစ် ပြန်လည် စစ်ဆေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ပေသည်တကား။”

အိန်ဂျယ်လ်စ်က ဤအခြေအနေသစ်ကို သုံးသပ်ပြီးနောက်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်၍ ပြောခဲ့ပြန်သည်။

“အတိတ်တွင် ကျန်ခဲ့သည့် သမိုင်းဟူသမျှသည် လူတန်းစားတိုက်ပွဲ၏ သမိုင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ အချင်းချင်း စစ်ပြုနေကြသော လူတန်းစားများသည် ကုန်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်ဖလှယ်ရေး အခြေအနေများ၏ သားကောင်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ အချုပ်ဆိုရလျှင် ထိုခေတ် စီးပွားရေး အခြေအနေများ၏ သားကောင်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စီးပွားရေး အဆောက်အအုံသည် အခြေခံ ဖြစ်ပေသည်။ တရားဥပဒေစနစ်၊ နိုင်ငံရေးစနစ်၊ ဘာသာရေး ယုံကြည်မှု၊ အဘိဓမ္မာ ခံယူမှုနှင့် သမိုင်းခေတ်ကာလအား ကြည့်မြင်ချက်များ စသည်တို့သည် ထိုအခြေခံပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် အပေါ်ယံ အဆောက်အအုံများသာ ဖြစ်ပေသည်။”

အရင်းရှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လူတန်းစားတိုက်ပွဲ၏ အရေးကြီးပုံကို အသိအမှတ် ပြုလိုက်သည်နှင့် ကုန်လွန်ခဲ့သော ခေတ်ကာလများတွင်လည်း အလားတူ လူတန်းစား တိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုလိုရာ ရောက်ပေသည်။ ရှေးဟောင်းဘုံစနစ် ကွယ်ပျောက်သည့် အချိန်မှစ၍ အတိတ်ကာလ သမိုင်းတစ်ခုလုံးသည် လူတန်းစား တိုက်ပွဲများ၏ သမိုင်းဟု ဆိုလိုရာ ရောက်သည်။

သို့ဖြစ်၍ လူတန်းစား တိုက်ပွဲများသည် ဘယ်ပေါ်တွင် အခြေစိုက်သနည်း၊ ကွဲပြားခြားနားသော လူတန်းစားများ၏ ရုပ်ကျသော အကျိုးစီးပွားများပေါ်တွင် အခြေစိုက်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သမိုင်း ဖြစ်ပေါ်မှု တစ်ရပ်လုံး၏ သော့ချက်ကို ရှာလျှင် အဆိုပါ ရုပ်ကျသော အကျိုးစီးပွားများ၏ အဝန်းအဝိုင်း၌ လိုက်လံရှာဖွေရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ကွဲပြားခြားနားသော

အကျိုးစီးပွား ရှိကြသည့် ကွဲပြားခြားနားသော လူတန်းစားများအား ကုန်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်ဖလှယ်ရေး အခြေအနေများ၏ သားကောင်များအဖြစ် မြင်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော စီးပွားရေး အခြေအနေများ၏ သားကောင်အဖြစ် မြင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ **မာ့ကစ်က** ညွှန်ပြခဲ့သည်။

“ကုန်လုပ်ရေးတွင် လူသည် သဘာဝနှင့်သာ ဆက်စပ်နေရသည် မဟုတ်၊ လူအချင်းချင်းလည်း ဆက်စပ်နေရသည်။ တစ်နည်းနည်းအားဖြင့် လူလူချင်း စုပေါင်း၍ ကုန်ထုတ်ကြရသည်။ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုချင်း အပြန်အလှန် ဖလှယ်ကြရသည်။ ကုန်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်သွယ်ပေါင်းသင်း ကြရသည်။ ယင်းသို့သော လူမှုဆက်သွယ်မှုများ၊ ပေါင်းသင်းမှုများဖြင့်သာ လူများသည် သဘာဝတွင် တုံ့ပြန်ကြပြီး ကုန်များကို ထုတ်လုပ်ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်”

မာ့ကစ် နှင့် **အိန်ဂျယ်လ်စ်**တို့သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို နားလည်အောင် ကြိုးစားရာတွင် သော့ချက်ကို တွေ့ခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှာ စီးပွားရေး အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို စူးစမ်းလေ့လာခြင်း၊ ကုန်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်ဖလှယ်ရေး အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို စူးစမ်းလေ့လာခြင်း၊ စီးပွားရေး အခြေအနေများက ထုတ်လုပ်ပေးလိုက်သည့် လူတန်းစား အချင်းချင်း၏ တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို စူးစမ်းလေ့လာခြင်းတို့ ဖြစ်ပေသည်။

မာ့ကစ် နှင့် **အိန်ဂျယ်လ်စ်**တို့သည် သမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို ဤသို့ နားလည်ခဲ့ကြပြီးနောက် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် စိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်တစ်ခု မဟုတ်ကြောင်း၊ အရင်းရှင် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုနှင့် အရင်းရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်သော အလုပ်သမား လူတန်းစား တိုက်ပွဲ၏ လွှဲရှောင်မရသော ရလဒ်သာဖြစ်ကြောင်းကို ပြခဲ့ကြသည်။ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ၎င်း၏အင်အားကို သိစိတ်ရှိရန်၊ ၎င်း၏ ကိုယ်ပိုင် လူတန်းစား အကျိုးစီးပွားကို သိစိတ်ရှိရန် ညွှန်ခဲ့ကြသည်။ အရင်းရှင်စနစ်အား မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသော အင်အားစု အားလုံးကို စုစည်း၍ အရင်းရှင် လူတန်းစားအား အလျော့မပေးသော တိုက်ပွဲဆင်နွှဲရေး အတွက် စည်းရုံးကြရန် ထောက်ပြခဲ့ကြသည်။ အရင်းရှင်များ၏ ခုခံမှုကို

ခြေမှုန်း၍ ၎င်းတို့အား အာဏာ လက်မဲ့ ဖြစ်စေကာ အလုပ်သမား လူတန်းစား က နိုင်ငံရေးအာဏာကို မရရှိပါက ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ တည်ဆောက်၍ မရနိုင်ကြောင်းကို ပြခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာဟောင်းကို ဖျက်ဆီးပစ်၍ အသစ်ဖြစ်သော လူတန်းစားမဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဖန်တီးလိုလျှင် အလုပ်သမား လူတန်းစား သည် ၎င်း၏ ပါတီဖြစ်သော ကိုယ်ပိုင်ပါတီ ဖြစ်ရမည်ဟု ညွှန်ပြခဲ့ကြသည်။ **မာ့ကင်စ်နှင့် အိန်ဂျယ်လ်စ်တို့က** ၎င်းပါတီကို ကွန်မြူနစ်ပါတီဟု ခေါ်ကြပေသည်။

အခန်း (၂)
ရုပ်ဝါဒနှင့်
လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ

သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒ၏ ပထမ လမ်းညွှန်ဝါဒမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ သဘာဝကဲ့သို့ပင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုတို့သည် ဒီဌကျသော ဥပဒေသများအရ ဖြစ်ပေါ်ကြသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ ဖြစ်ပျက်သမျှသော အရာဟူသမျှတို့သည် လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သိစိတ်ဖြင့် ပြုလုပ်သော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ချက်များကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသိစိတ်တို့ကိုလည်း စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေများက ဖန်တီးပေးသည်။ စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေများသည်လည်း လူ၏ ဆန္ဒနှင့် ကင်းလွတ်၍ ဖြစ်ပေါ်နေသည်။

လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို မှာကွပ်ကရှာဖွေတွေ့ရှိချက်သည် အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုအား သိပ္ပံနည်းကျသော အသိပညာ လက်နက်ကို တပ်ဆင်ပေးသည်။ ထိုလက်နက်၏ အကူအညီဖြင့်သာ အလုပ်သမား

လူတန်းစားသည် အရင်းရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်သော တိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲနိုင်ပြီး ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို အောင်မြင်နိုင်သည်။ ဆိုရှယ်လစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို တည်ဆောက်နိုင်သည်။

လူမှုဥပဒေများကို မှတ်မိသော ကြည့်မြင်တုံ့ပြန်မှု ချက်သည် ကံကံ၏ အကျိုးဟူသော ခံယူချက်မျိုး မဟုတ်။ ပြည်သူများသည် ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင် အားထုတ်မှုများဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ပြောင်းလဲသည်ဟု ပြဆိုသော ခံယူချက် ဖြစ်သည်။ ထိုခံယူချက်သည် လူပုဂ္ဂိုလ် ခေါင်းဆောင်များ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ပစ်ပယ်ခြင်းမရှိ၊ သို့ရာတွင် ပုဂ္ဂိုလ် ခေါင်းဆောင်များသည် လူတန်းစားများ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုကာ လူတန်းစား၏ အကျိုးစီးပွားများ အတွက် ဆောင်ရွက်သည်ဟု ခံယူသည်။

သမိုင်းအား ရုပ်ဝါဒသမားက ခံယူပုံ

မည်သည့် အင်အားစုများက လူ့အဖွဲ့အစည်းကြီးကို မောင်းနှင် နေကြသနည်း။ လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသည် မည်သည့် ဥပဒေသများ အရ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်နေသနည်း။ ဤမေးခွန်းများကို သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒက ဖြေဆိုပေသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်းနှင်ရေး အင်အားစု၏ ယေဘုယျ သဘောတရားနှင့် လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၏ ဥပဒေသများကို ပြဆိုသည့် စာတမ်းကို သမိုင်းအား ရုပ်ကျစွာ ကြည့်မြင် ခံယူချက် (ဝါ) သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒဟု ခေါ်ပေသည်။

လူတို့၏ နေ့စဉ် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌ ရုပ်ဝါဒကျသော လောကအမြင်ကို ဟပ်ယူလိုက်သောအခါ သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒဟူ၍ ဖြစ်ပေါ် လာသည်။ မှတ်မိအဖို့ ရုပ်ဝါဒဆိုသည်မှာ ကမ္ဘာလောကကြီးအား အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူသော သဘောတရား သက်သက်မျှသာ မဟုတ်တော့ဘဲ ကမ္ဘာ ကြီးအား ပြောင်းပစ်ရေး၊ လူလူချင်း သွေးစုပ်ခြယ်လှယ်ခြင်းကင်းသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်း တည်ဆောက်ရေးတို့၌ လမ်းပြသော လက်တွေ့လမ်းညွှန် ဝါဒတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် မှတ်မိသည် လူတို့၏ နေ့စဉ် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရေးတွင် ရုပ်ဝါဒကျသော လောကအမြင်ကို ဟပ်၍ ကြည့်ခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းသည် သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုမျှ မကပေ။ သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒ၌ ခေတ်မီသော ထူးခြားချက်လည်း ရှိပေသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒကို ယခုလက်ရှိ အဖြစ်အပျက်များကို လေ့လာကြည့်မြင်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ပေသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒအမြင်ဖြင့် ကြည့်ခြင်းကြောင့် အတိတ်ကာလ အဖြစ်အပျက်များ၏ အကြောင်းရင်းကိုသာမက ယနေ့ အဖြစ်အပျက်များ၏ အကြောင်းရင်းများကို ထင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူများအတွက် ဘာတွေ လုပ်မလဲ၊ ဘယ်ပေါ်လစီကို ချမှတ်မလဲ ဆိုသည့် ပြဿနာများ ဖြေရှင်းပြီးရန် လွယ်ကူစေသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒသည် သမိုင်းကို သိပ္ပံပညာတစ်ရပ် ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးပေသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒသည် သမိုင်းကို မည်သို့မည်ပုံ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြန်ရမည်ဆိုသော သဘောတရား သက်သက်မျှသာ မဟုတ်ပေ။ သမိုင်းကို လူက ဘယ်လိုလုပ်ရမည်ကို ပြသည့် သဘောတရား တစ်ရပ်ကိုလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့ သမိုင်းကို ရေးနေကြသော တော်လှန်သော လူတန်းစား၏ လက်တွေ့ပေါ်လစီလည်း ဖြစ်လာပေသည်။

လူမှုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ရုပ်ဝါဒသမား လောကအမြင်ကို ကျင့်သုံးလိုက်ခြင်းဖြင့် လမ်းညွှန်မှု သုံးရပ် ပေါ်ပေါက်လာ၏။ သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒသည် ဤလမ်းညွှန်မှု သုံးရပ်ဖြင့် လူမှုကိစ္စများကို ကြည့်မြင်နားလည်ပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- (၁) လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ပရမ်းပတာ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်နေခြင်း မဟုတ်၊ အစီအစဉ်ကျစွာ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်နေသည်။ ယင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများက ပြုလုပ်ပေးသည်။ ထိုဥပဒေသများသည်လည်း သိပ္ပံပညာဖြင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သော အရာဖြစ်သည်။
- (၂) နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ၊ အယူဝါဒဆိုင်ရာ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ စသည့် ရှုမြင်ချက်များသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ရုပ်ဘဝ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု အခြေခံ ပေါ်တွင် ပေါ်ထွက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။
- (၃) တစ်ဖန်၊ ယင်းသို့ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ရုပ်ဘဝ အခြေအနေများတွင် အခြေခံ၍ ထွက်ပေါ်လာသော တွေးခေါ်ရှုမြင်ချက်များ၊ အဆောက်အအုံများသည် ရုပ်ဘဝ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၌ အရေးကြီးသော အခန်းမှ ပါဝင်လျက် ရှိသည်။

ဤကား လူမှုပြဿနာများကို ရုပ်ဝါဒသမား လောကအမြင်ဖြင့် ကြည့်လိုက်သည့်အခါတွင် ပေါ်ပေါက်လာသော လမ်းညွှန်မှုများ ဖြစ်လေသည်။

ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများအရ ဖြစ်ပေါ်သော လူမှုဖြစ်စဉ်များ

ရုပ်ဝါဒသမား လောကအမြင်ကို လူ့ကိစ္စများတွင် ဟပ်၍ ကြည့်လိုက်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော **ပထမလမ်းညွှန်မှု**၏ သဘောမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သဘာဝမှာကဲ့သို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုဟူသမျှသည် ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများအရ ဖြစ်ပေါ်လာကြရသည်။ သဘာဝဖြစ်စဉ်ကဲ့သို့ပင် လူမှုဖြစ်စဉ်များ အားလုံးကို ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများက ဖြစ်ပေါ် လှုပ်ရှားစေသည်။

ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သော ဥပဒေသများအရလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝတ္ထုပစ္စည်းများနှင့် ဖြစ်စဉ်များ၏ အသွင်လက္ခဏာများအရ ၎င်းသဘာဝ၏ ဖြစ်စဉ်များ ပေါ်ပေါက်လာကြသည်ဟု ရုပ်ဝါဒက ယူဆသည်။ ရုပ်ကမ္ဘာလောကကြီးထဲတွင် ဘာတွေ ဖြစ်နေသည်ကို ရုပ်ကမ္ဘာလောကကြီးထဲက ရုပ်သက်သေများဖြင့်ပင် ရုပ်ဝါဒက ရှင်းလင်း ဖော်ပြသည်။ ရုပ်ဝါဒသည် ရုပ်သက်သေများဖြင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သော အဖြစ်အပျက်များ၊ ထာဝရဘုရားသခင် ဖန်တီးမှုများကို အသိအမှတ် မပြုပေ။ ရုပ်အဖြစ်အပျက်များအား ရုပ်မဟုတ်သော၊ သဘာဝမဟုတ်သော အရာများက လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ခြင်းကို အသိအမှတ် မပြုပေ။

အလားတူပင် လူမှုဖြစ်စဉ်များသည်လည်း ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သော ဥပဒေသများအရ ပေါ်ပေါက်လာကြသည်ဟု ရုပ်ဝါဒက ယူဆပေသည်။ လူ့ကိစ္စများသည် ရုပ်ကမ္ဘာလောကကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းမျှသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူ့ကိစ္စများထဲတွင်လည်း ရုပ်သက်သေဖြင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သော အရာများ၊ ထာဝရ ဘုရားသခင် ဖန်တီးမှုများ ရှိသည်ဟု ရုပ်ဝါဒက မယုံကြည်ပေ။

ရုပ်ဝါဒသမား အမြင်ကို လူမှုပြဿနာများတွင် ထင်ဟပ်ကြည့်လိုက်ခြင်းသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားမှုကို ရှာဖွေရမည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ထွက်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် **စတာလင်**က အောက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့လေသည်။

“ရုပ်ဝါဒအမြင်တွင် လူမှုဘဝ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သမိုင်း စသည်တို့သည် ‘မတော်မဆဖြစ်မှု’ များကို စုပေါင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်း မဟုတ်ပေ။ လူမှုဘဝနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သမိုင်းသည် စနစ်ကျသော ဥပဒေသများအရ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သမိုင်းကို လေ့လာခြင်းသည်လည်း သိပ္ပံပညာတစ်ရပ် ဖြစ်လာပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူမှုဘဝ၏ အသွင်သဏ္ဌာန်သည် ရှုပ်ထွေးမှုများ ရှိသော်လည်း လူ့အဖွဲ့အစည်း သမိုင်း၏ သိပ္ပံပညာသည် (ဥပမာအားဖြင့် ပါဏဗေဒကဲ့သို့ပင်) တိကျသော သိပ္ပံပညာတစ်ရပ် ဖြစ်လာပေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများအား လက်တွေ့ကျသော ရည်ရွယ်ချက် များအတွက် အသုံးပြုနိုင်လာပေသည်”

ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများအား ရုပ်ဝါဒသမားက ခံယူပုံ

ဤကျမ်းတွင် “ဥပဒေသ” ဆိုသော စကားလုံးကို မကြာခဏ တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် “ဥပဒေသ” ဟူသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ဘာလဲ၊ “ဥပဒေသများ” ကို ရုပ်ဝါဒသမားက ဘယ်လို မြင်သလဲ။ ဘယ်လို ခံယူသလဲ။

ဥပဒေသဆိုသည်မှာ အဖြစ်အပျက်များထဲတွင် တွေ့ရှိနိုင်သော၊ ဒိဋ္ဌကျသော၊ မှန်မှန်ကြီး ဖြစ်ပေါ်နေကြသော ဖြစ်မှုပျက်မှုများကို ဖော်ပြချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဥပဒေသတစ်ခုသည် အသွင်သဏ္ဌာန် အခြင်းအရာ စသည်တို့ကြားတွင်ရှိသော တစ်စုံတစ်ခုသော စနစ်တကျ ဆက်သွယ်နေမှုများကို ဖော်ပြရန် ဖွဲ့စည်းထားသည့် စည်းမျဉ်းပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းဥပဒေသများထဲတွင် ဖော်ပြထားသည့် ဆက်သွယ်မှုများ စနစ်တကျ ဖြစ်မှုပျက်မှုများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ဆန္ဒများနှင့် ကင်းလွတ်၍ ရှိနေကြသည်။ ယင်းဆက်သွယ်မှုများ စနစ်တကျ ဖြစ်မှုပျက်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိလာ၍ ဥပဒေသများအဖြစ် ဖော်ပြလိုက်သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ချက်များတွင် ဤဥပဒေသများကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်လာရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုဥပဒေသများသည် ဒိဋ္ဌကျ၍ သိပ္ပံနည်းကျသော အခါတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ဆန္ဒများ၊ သိစိတ်များနှင့် သီးခြားကင်းလွတ် ဖြစ်ပေါ်နေကြသော ဒိဋ္ဌကျသည့် ဆက်သွယ်မှုများနှင့် စနစ်တကျ ဖြစ်မှု

ပျက်မှုများကို ဖော်ပြပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် **ဆွဲငင်ခြင်း ဥပဒေသ**ထဲတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် ခန္ဓာကိုယ်များ၏ အပြန်အလှန် တုံ့ပြန် ဆွဲငင်မှုသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ဆန္ဒနှင့် ကင်းလွတ် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏။ ဤ ဥပဒေသကို ကျွန်ုပ်တို့ ပြောင်းလဲခြင်းငှာ မစွမ်းရကား၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ လှုပ်ရှားမှုများတွင် ဤဥပဒေသနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်ရုံသာ ရှိပေတော့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဥပဒေသများက လူမှုဖြစ်စဉ်ကို စနစ်တကျ ဖြစ်ပျက်စေသည်ဆိုလျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ လူမှုဖြစ်စဉ်များ၌ စနစ်တကျ ဖြစ်ပျက်မှုများ ရှိကြ၏။ ထိုဖြစ်ပျက်မှုများ၊ ဆက်သွယ်မှုများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ဆန္ဒ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ သိစိတ်နှင့် သီးခြား ကင်းလွတ်လျက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုလိုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုမိသည်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ ၎င်းဆက်သွယ်မှုများ၊ ဖြစ်ပျက်မှုများသည် တည်ရှိနေကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများအရ တိုးတက် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ

- (၁) လူမှု အဖြစ်အပျက်များသည် ၎င်းအဖြစ်အပျက်များကို ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ တည်ရှိမှုမှ ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်၏။ ဥပမာအားဖြင့် လူထုလှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်သည် ဆိုပါစို့။ ပထမ အားဖြင့် လူထုလှုပ်ရှားမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော **အခြေအနေများ** တည်ရှိရ၏။ ထိုအခြေအနေများမှ လူထုလှုပ်ရှားမှု ပေါ်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော အချိန်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပေါ်သော လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုသည် ၎င်း၏ အကြောင်းရင်းများ မရှိသော အခြား အချိန်တစ်ချိန်၊ အခြား ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ ရောမအင်ပါယာတွင် ခရစ်ယာန်သာသနာ ထွန်းကားလာရပုံကို ကြည့်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ခရစ်ယာန်သာသနာကို ထွန်းကားစေခဲ့သည့် အကြောင်းရင်းများကို မွေးဖွားပေးသော ထိုခေတ် ရောမလူမှု လူ့အဖွဲ့ အစည်းရှိ အခြေအနေကို ကြည့်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အလားတူပင် ခေတ်သစ် ဥရောပတွင် လွတ်လပ်စွာ တွေးကြံမှုနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရားဝါဒ ထွန်းကားပုံကို ကြည့်လျှင် ၎င်းတို့ကို ထွန်းကားစေခဲ့သည့် အကြောင်းရင်းများကို မွေးဖွားပေးရာ ခေတ်သစ်ဥရောပ လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိ အခြေအနေများကိုပါ ကြည့်ရှု ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ လူထုလှုပ်ရှားမှု တစ်ခုသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း ကြီး၏ ယေဘုယျ လှုပ်ရှားမှုနှင့် ကင်းလွတ်ကာ လူအချို့၏ စိတ်ကူးဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း မဟုတ်ပေ။

(၂) တစ်စုံတစ်ခုသော အဖြစ်အပျက်သည် ပေါ်ပေါက်လာသည် နှင့် ၎င်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများသည် ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ နောက်က ထက်ကြပ်ပါလာသည်။ ယင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ထက်ကြပ်ပြုသော အမှု၊ ထက်ကြပ် ပြုသော အဖြစ်တို့ဖြင့် ပြုပြင် ပြောင်းလဲပစ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ဖျက်ဆီးပစ်၍ မရ။

ဥပမာအားဖြင့် သံလိုက်အိမ်မြှောင်ကို စတင် တီထွင်လိုက်ခြင်း ကြောင့် လူတို့ ကြိုတင် မျှော်မှန်း၍ မရနိုင်သော အကျိုး သက်ရောက်မှု များစွာ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ အလားတူပင် ရေနွေး ငွေ့ဖြင့် သွားသောစက်နှင့် စက်ယန္တရားကို တီထွင်လိုက်ခြင်းကြောင့် လူတို့ ကြိုတင်မျှော်မှန်း၍ မရနိုင်သော အဆက်ဆက်သော အကျိုးသက်ရောက်မှု များစွာကို ဖြစ်ပေါ်လာစေခဲ့သည်။ အဆက်ဆက်သော တစ်ခုပြီးတစ်ခုဖြစ်သော အကျိုးသက်ရောက်မှု များသည် စတင် လှုပ်ရှားမိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူမှုအ ဖြစ်အပျက်များအား ရည်မှန်းချက် တစ်ခုဆီသို့ ဦးတည်ပေးလိုက် သည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် အယူအဆရေးရာတွင်လည်း အလားတူပင် ဖြစ်ပေသည်။ လူ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် အယူအဆရေးရာ ဆောင်ရွက် ချက်များသည် တစ်စုံတစ်ခုသော လူမှု ပတ်ဝန်းကျင်မှ ထွက်ပေါ် လာပြီးသည့်နောက်၌ ထိုပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပေသည်။

(၃) ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများသည် အမြဲတစေ ပြောင်းလဲနေကြ သော်လည်း ယခင် ဖြစ်ပြီးသော အလားတူ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ အနေ တစ်ခုသည် နောက်ထပ် ဘယ်တော့မျှ ပြန်မဖြစ်တော့ပေ။

သို့ရာတွင် အကြောင်းဆက်သော အလားတူ ဆက်သွယ်မှုမျိုးကို ကား တွေ့ရှိရတတ်သည်။

သို့ဖြင့် သမိုင်းခေတ်ကာလ အမျိုးမျိုးတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် လူမှုလှုပ်ရှားကြီးများသည် အမျိုးမျိုးသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အကြောင်းဆက်သော အလားတူ ဆက်သွယ်မှုများကို ဥဒါဟရဏ်ဆောင်ပြ နေသကဲ့သို့ ရှိပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ်သုံးရာလောက် က မြေရှင်ပဒေသရာဇ် စနစ်မှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားမှုကြီး တစ်ခု ပေါ်ခဲ့ဖူးသည်။ ယနေ့တွင် အရင်းရှင်စနစ်မှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားမှုကြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။ ဤလှုပ်ရှားမှုများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူ ကွဲပြားကြ၏။ သို့ရာတွင် အလားတူဖြစ်စဉ် ထပ်မံ ဖြစ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းလှုပ်ရှားမှုကြီးများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ တည်ဆဲ လူမှုစနစ်များသည် စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုတွင် အဟန့်အတားကြီး ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် လူမှုဖြစ်စဉ်များသည် ဥပဒေသများအရ စနစ်တကျ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဖော်ပြသော သိပ္ပံ ပညာ (လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သိပ္ပံပညာ) သည်လည်း တည်ရှိရမည်ဆိုသော အချက်က တစ်ဌာန၊ ယင်းဥပဒေသများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းက တစ်ဌာန ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် မှတ်စိတ်ဝါဒသည် ယင်းပြဿနာကို မည်သို့ ချဉ်းကပ် လေ့လာသနည်း။

လူမှုဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုတွင် ပဓာနကျသော အကြောင်းအချက်များ

လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသည် သဘာဝ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုနှင့် မတူပေ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် သိစိတ်ရှိသော လူသတ္တဝါများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ လူမှုအကျိုး သက်ရောက်မှု ဟူသမျှ သည် လူ၏ သိစိတ်ရှိသော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများမှ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသည် သဘာဝ ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုနှင့်မတူဘဲ ထူးခြားသော လက္ခဏာကို ဆောင်ပေ သည်။

ဤသည်ကို **အိန်ဂျယ်လ်စ်**က အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့၏။
“လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုနှင့် သဘာဝ၏

ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုတို့သည် (အနည်းဆုံး) အချက်ကြီး တစ်ချက်တွင်တော့ အခြေခံအားဖြင့် ခြားနားကြပေသည်။ သဘာဝ၌ အကန်းဖြစ်သော သိစိတ်မရှိသော အရာများသည် တစ်ခုကိုတစ်ခု တုံ့ပြန် လှုပ်ရှား ကြသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သမိုင်းတွင်ကား လှုပ်ရှား ကပြသူ များသည် သိစိတ်ရှိကြသူများသာ ဖြစ်ပေသည်။ စဉ်းစားဉာဏ်၊ ခံစားချက် စသည်တို့ဖြင့် လှုပ်ရှားကာ တစ်စုံတစ်ခုသော ပန်းတိုင် အတွက် အလုပ်လုပ်နေကြသော လူများသာ ဖြစ်ပေသည်။ သိစိတ် ရှိသော ရည်ရွယ်ချက်၊ မျှော်မှန်းထားသော ရည်ရွယ်ချက် မရှိဘဲ ဘာမျှ အလိုအလျောက် ဖြစ်ခြင်း မဟုတ်ပေ”

ထို့ကြောင့် အများကပင် ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသ ဟူသည် သဘာဝ ဖြစ်စဉ်တွင်သာ ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်၍ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု သမိုင်းတွင် ရှာဖွေ မတွေ့ရှိနိုင်ဟု စောဒက တက်ကြသည်။ ၎င်းတို့က သဘာဝတွင် အရာတိုင်းသည် သဘာဝ ဥပဒေသများ၏ အဆုံးအဖြတ် အတိုင်း ဖြစ်ကြရသည်။ သို့ရာတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌မူ လူတို့၏ သိစိတ် ရှိသော ရည်မှန်းချက်များ၊ ရည်ရွယ်ချက်များက အရာရာကို ဖန်တီးသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့ရာတွင် မှတ်စိတ်ဝါဒသည် ထိုမျှနှင့် မတင်းတိမ်ပေ။

(၁) ပထမအချက်အားဖြင့် လူများ၏ မှန်းထားချက်ရှိသော၊ ရည်ရွယ် ချက်ရှိသော အလုပ်များ အောင်မြင်မှု၊ မအောင်မြင်မှုကို အဆုံးအဖြတ် ပေးသော အရာမှာ ရုပ်အခြေအနေများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆ သည်။ လူတိုင်းသည် သူတို့ ကြိုက်သလို မျှော်မှန်းနိုင်ပါ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့ မျှော်မှန်းသည့်အတိုင်း ဖြစ်ရေး၊ မဖြစ်ရေးကိုမူ ရုပ်အခြေအနေများ ကသာ ဆုံးဖြတ်သည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆသည်။

ဥပမာအားဖြင့် အမေရိကန် နယ်ချဲ့သမားသည် ဆိုရှယ်လစ် တိုင်းပြည်များကို လည်ပင်းညှစ်သတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဆိုရှယ်လစ် တိုင်းပြည်များနှင့် ကုန်သွယ်ရေးကို ပိတ်ပစ်သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ ရည်ရွယ်ချက်က တခြား၊ တကယ်ဖြစ်တာက တခြားဖြစ်၏။ ဆိုရှယ်လစ် တိုင်းပြည်များမှာ အမေရိကန်၏ ကုန်သွယ်ရေး ပိတ်ပင်မှုကြောင့် ပျက်စီး မသွားရုံမျှမက ပို၍ပင် ကြီးထွား တိုးတက်လာပေသည်။ ပိတ်ပင်မှုကြောင့် အရင်းရှင် တိုင်းပြည်များသာ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းများ တွေ့ပြီး

အရင်းရှင် တိုင်းပြည်အချင်းချင်း ပဋိပက္ခများ ဖြစ်လာကြလေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မှန်းထားချက်ရှိသော လူ့အလုပ်ကို ရုပ်အခြေအနေ ကသာ ဆုံးဖြတ်ပေးပေသည်။ ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများသည် လူ၏ စိတ်ဆန္ဒနှင့် ကင်းလွတ်၍ ဖြစ်ပေါ်ပေသည်။

(၂) ဒုတိယ အချက်အားဖြင့် လူများ၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ မှန်းထားချက်များကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အရာမှာလည်း ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆသည်။ လူသည် စိတ်ကူးတစ်ခု သို့မဟုတ် မျှော်မှန်းချက်တစ်ခုကို ထားရာတွင် သူ တွေ့မြင်နေရသည့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေက ခွင့်ပြုသလောက်သာ စိတ်ကူး မျှော်မှန်းနိုင်၏။ လူအမျိုးမျိုး၌ ရည်ရွယ်ချက် အမျိုးမျိုး၊ စိတ်ကူး အမျိုးမျိုး ရှိကြသည်မှာ လူတစ်ဦးစီ၏ စိတ်အနေအထား ကွဲပြားသောကြောင့် မဟုတ်ပေ။ သူတို့အသီးသီး၏ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ ကွဲပြား ခြားနားသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကွဲပြားခြားနားသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေမှ ကွဲပြားခြားနားသော စိတ်ဝင်စားမှုများ ပေါ်ထွက်လာရခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ကွဲပြားသောကြောင့် ရည်ရွယ်ချက်များ၊ စိတ်ကူးများ ကွဲပြားရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ယခုအချိန်တွင် အချို့က စစ်ပွဲသစ်တစ်ရပ်ကို ဖန်တီး လိုကြ၍ အချို့က ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိန်းသိမ်းလိုကြသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ အချို့က စိတ်သဘောထား တင်းမာ၍ ရန်လိုသော သဘာဝ ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အချို့က စိတ်သဘောကောင်း၍ အေးချမ်းစွာ နေလိုသော သဘာဝ ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ကွဲပြားရခြင်း မဟုတ်ပေ။ အချို့က နိုင်ငံတကာ အခြေအနေ တင်းမာလာမှ အကျိုးရှိမည် ဖြစ်၍ အချို့က နိုင်ငံတကာ အခြေအနေ လျော့ပါးသွားမှ အကျိုးရှိမည် ဖြစ်သောကြောင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့ ကွဲပြားခြားနားသော ရည်ရွယ်ချက်များ၊ စိတ်ကူးများကို ဖြစ်ပေါ်စေသော ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို စဉ်းစား ပြန်လျှင်လည်း ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများသည် လူ၏ စိတ်ဆန္ဒနှင့် ကင်းလွတ်၍ ဖြစ်ပေါ် လှုပ်ရှားနေကြောင်းကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မှန်းထားသော ရည်ရွယ်ချက် မရှိဘဲ ဘာမျှ အလိုအလျောက် မဖြစ်ဟုလည်းကောင်း၊ တကယ် ဖြစ်လာသော အရာတိုင်း သည်လည်း ရေရှည်တွင် ရည်မှန်းထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်ခဲ့သည်ဟုလည်း

ကောင်း အိန်ဂျယ်လ်စ်က ညွှန်ပြခဲ့သည်။ ၎င်းက ပြောခဲ့သည်မှာ “လောက၌ ကြံစည်တိုင်းလည်း ဖြစ်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ ကိစ္စများစွာတို့၌ မှန်းထားသော ရည်ရွယ်ချက်များသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆန့်ကျင်ကာ တိုက်ခတ်မိကြသည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း မူလကတည်းကပင် ထိုရည်ရွယ်ချက်များသည် မဖြစ်နိုင်သော အရာများ ဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း ထိုရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်ရေး နည်းလမ်းများသည် ပြည့်စုံခြင်း မရှိ ဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့ဖြင့် လူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အလုပ်များသည် ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေကြကာ၊ ၎င်းတို့သည် သိစိတ်မရှိသော သဘာဝတွင် ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် အဖြစ်အပျက် အခြေအနေများကို လူ့သမိုင်း တစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပေသည်။ အလုပ်၏ မျှော်မှန်းချက်များကို စိတ်ကူး၍ ရသော်လည်း ထိုအလုပ်များ နောက်မှ ထက်ကြပ်ပါလာသော ရလဒ်များကား ကြံစည် စိတ်ကူးသည့်အတိုင်း ဖြစ်လာသော အရာများ မဟုတ်ပေ”

တစ်နည်းဆိုရလျှင် လူ၏ သိစိတ်ရှိသော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများက သမိုင်းကို ပြုလုပ်သည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ သို့ရာတွင် သမိုင်းကို ဝိုင်းဝန်းပြုလုပ်သည့် ပြည်သူများ၏ လှုပ်ရှားမှု၊ ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် မည်သို့သော ရလဒ်များ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အချက်ကိုကား သိနိုင်စွမ်းမရှိဟု ဆိုလိုပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော သမိုင်းတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်ကို ထောက်၍ အချို့တို့သည် ကြံစည်တိုင်း ဖြစ်မလာဘဲ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်၍ ဖြစ်လာကြသည့် ထုံးဟောင်းသာဓက ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အိန်ဂျယ်လ်စ်က “လူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အရေးမကြီး၊ အရေးကြီးသည်မှာ ထိုရည်ရွယ်ချက်များ နောက်ကွယ်တွင် မည်သည့် မောင်းနှင်ရေး အင်အားစုများ ရှိသနည်း။ ထိုရည်ရွယ်ချက်များကို လူ၏ ဦးနှောက်ထဲ ရောက်လာအောင် ပြုလုပ်သော အရာမှာ မည်သည့် သမိုင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းတရား ဖြစ်သနည်းဆိုသည့် အချက်များကသာ အရေးကြီးပေသည်” ဟု ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် လူ၏ စိတ်ထဲတွင် မှန်းထားချက်များ၊ ရည်ရွယ်ချက်များကို ကိန်းဝပ် ပေါ်ပေါက်စေသော အရာမှာ ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆသည်။ လူ၏ လူမှုလှုပ်ရှား

ဆောင်ရွက်ချက်များကို နောက်ဆုံး အဆုံးအဖြတ် ပေးသည်မှာလည်း ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများသာ ဖြစ်သည်ဟာ မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆသည်။ ဤရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကိုလည်း စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၊ ကုန်လုပ်ရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၊ ကုန်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်ဖလှယ်ရေး အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု စသော လူ့အဖွဲ့အစည်း ၏ ရုပ်ဘဝဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုထဲတွင် တွေ့ရှိနိုင်သည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆပေသည်။

ဥပမာအားဖြင့် အရင်းရှင် စနစ်သည် မြေရှင်ပဒေသရာဇ် လူမှု ဆက်ဆံရေး၊ မြေရှင်ပဒေသရာဇ် အဆောက်အအုံတို့ကို ဖျက်ဆီးပြီးမှ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ဓနရှင် တော်လှန်ရေးသည် “လွတ်လပ်ရေး၊ တန်းတူညီမျှရေး၊ ညီရင်းအစ်ကိုသဖွယ် ချစ်ခင်ရေး” စသော ရည်ရွယ်ချက် များဖြင့် ပြည်သူများကို စည်းရုံး သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို မြေရှင်ပဒေသရာဇ် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စီးပွားရေး အဆောက်အအုံကြီးထဲ၌ လယ်သမားသည်လည်းကောင်း၊ မြို့နေ အလုပ်သမားသည်လည်းကောင်း၊ တက်သစ်စ ဓနရှင်သည်လည်းကောင်း လူတန်းစား အသီးသီးသည် မြေရှင်ပဒေသရာဇ် အုပ်စိုးမှုအောက်တွင် အဖိနှိပ် ခံနေရကာ ၎င်း၏ ရုပ်ကျသော အကျိုးစီးပွားများကို ခံစားခွင့် ရရှိရေးအတွက် စိတ်အား တက်ကြွလျက် ရှိခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် လွတ်လပ်ခွင့်အတွက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ၎င်းတို့၏ လွတ်လပ်ခွင့် ရည်မှန်းချက် ထဲတွင် တွေ့နိုင်သည်။ ၎င်းတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ် နောင်ကြီးများသည် ပြတ်တောက်သွားခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် တကယ် ၎င်းတို့၏ တော်လှန်ရေးကြောင့် ရရှိခဲ့သော ရလဒ်ကား တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော လူများစုကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် တခြားစီ ဖြစ်ပေ သည်။ မြေရှင်ပဒေသရာဇ် နောင်ကြီးများ ပြတ်တောက်သွားသည့် နောက်တွင် ရရှိခဲ့သည့် လွတ်လပ်ခွင့်ကား အများစု၏ လွတ်လပ်ခွင့် မဟုတ်ဘဲ ဓနရှင်များ ၏ လွတ်လပ်ခွင့်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဓနရှင်၏ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုသည် လွတ်လပ်စွာ ဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေများသည် လူ၏ စိတ်ဆန္ဒနှင့် ကင်းလွတ်ဖြစ်ပေါ်ကာ အရင်းရှင်စနစ်၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို ရောက်ရှိစေခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် ဓနရှင်စနစ်သည် လူအများက သတိမမူမိသော လူမှုဥပဒေများအရ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်လာခဲ့

ပေသည်။

ထို့ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် သိစိတ်ရှိသော လှုပ်ရှားမှုများ၊ သမိုင်းကို ပြုလုပ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆသည်။ သို့ရာတွင် သမိုင်း၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိရန်အတွက် ပြည်သူများ၏ သိစိတ်ရှိသော ရည်ရွယ်ချက်၊ မှန်းထားချက်များ နောက်ကွယ်တွင်ရှိသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုနှင့် လူတန်းစား တိုက်ပွဲကို ကြည့်မြင်တတ်မည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက သင်ကြားပေးသည်။ သို့မှသာ ပြည်သူများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖန်တီးသော ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများအား ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားစေသည့် ဥပဒေသများကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

စီးပွားရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများ

သဘာဝမှာကဲ့သို့ပင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုတို့သည် ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေသများအရ စနစ်တကျ ဖြစ်ပေါ်နေကြသည်ဟု ရုပ်ဝါဒမြင်သည်။ ယင်းသို့ ပြောင်းလဲမှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို စေ့ဆော်နေသော၊ ဒိဋ္ဌကျသော အခြေခံ ဥပဒေသများသည်လည်း စီးပွားရေး လက္ခဏာကို ဆောင်သည်ဟု ယူဆသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အခြေခံ ဥပဒေသများသည် ကုန်လုပ်ရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၊ ကုန်လုပ်ရေးနှင့် ကုန်ဖလှယ်ရေး အခြေအနေ လူတန်းစားများ ကွဲပြားမှုနှင့် လူတန်းစား ဆက်ဆံရေး၊ လူတန်းစား တိုက်ပွဲ စသည်တို့ကို စိုးမိုးလွှမ်းခြုံနေသော ဥပဒေသများသာ ဖြစ်ပေသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ရုပ်ဘဝ အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို စနစ်တကျ ဖြစ်ပေါ်စေရင်းဖြင့် လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဤအခြေခံ ဥပဒေသများသည် လူများ၏ နောက်ကွယ်တွင် လူတို့ သတိမမူမိဘဲ မောင်းနှင် လှုပ်ရှားနေကြပေသည်။ ဤအခြေခံ ဥပဒေသများ မောင်းနှင် လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့် တစ်စုံတစ်ခုသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေသည် ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။ တစ်ဖန် ထိုပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေသည် လူတို့၏ သိစိတ်ရှိသော ရှုမြင်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက် စသည်တို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေကာ၊ ထိုမှတစ်ဖန် လူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ကင်းလွတ်၍ လူတို့၏ အလုပ်နှင့် ထိုက်တန်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပေသည်။

သို့ရာတွင် လူသည် ဤအခြေခံ ဥပဒေသများကို နားမလည်သေးခင်သာ အရှုံးပေးနေရခြင်းဖြစ်၏။ လူမှုလုပ်ဆောင်ချက်များကို ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကသာ ဖန်တီး အဆုံးအဖြတ် ပြုသည်ကို နားလည်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိမိ လုပ်ဆောင်ချက်များ၏ ရလဒ်ကို ဘယ်အခြေခံ ဥပဒေသများက စိုးမိုးနေသည်ကို နားလည်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူသည် တကယ်ဖြစ်နိုင်သော အခြေအနေများနှင့် လိုက်လျောညီစွာ မိမိ၏ ကံကြမ္မာ လမ်းကြောင်းကို ဖန်တီးလာနိုင်ပေသည်။ မိမိ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို တကယ့် ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများနှင့်လည်းကောင်း၊ လူမှုဘဝ၏ ဥပဒေသများနှင့်လည်းကောင်း ကိုက်ညီ လိုက်လျောအောင် ကျင့်သုံးလာနိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းသည် သိပ္ပံပညာ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များလိုပင် အရေးကြီးသော အချက်တစ်ရပ် ဖြစ်လာလေသည်။ လူမှုလုပ်ဆောင်ချက်များ၏ စွမ်းရည်သစ်၊ သတ္တိသစ်များကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤတွေ့ရှိချက်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်းရှိ လူများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွမ်းရေးအတွက် အဆိုပါ ဥပဒေသများကို မည်သို့၊ မည်ပုံ အသုံးပြုရမည်ကို ညွှန်ပြသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သမိုင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို နားလည်ပါက သမိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်ပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပေါ်လစီကို အခြေခံခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လူများစု၏ တကယ့်လိုအဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီစွာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပေါ်လစီကို ချမှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း သမိုင်းကို အသစ်ပြန်လည် ပြုလုပ်နိုင်လေသည်။

အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုသည် ဤနည်းဖြင့် မှာက်စံဝါဒ၏ တွေ့ရှိချက်များကို အသုံးပြုနိုင်ပေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒအတွက် အလုပ်သမား လူတန်းစား တိုက်ပွဲများ အလွန်အမင်း လိုအပ်နေချိန်တွင် **မှာက်စံ**သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့၏။ အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို သိပ္ပံနည်းကျစွာ နားလည်ခြင်းဖြင့် အရင်းရှင်စနစ်ကို အပြီးတိုင် သုတ်သင်၍ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

မာ့ကံစ်ဝါဒသည် ကံယုံဝါဒလော

လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ဒိဋ္ဌကျသော ဥပဒေများအရ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်သည်ဟု ဆိုလိုက်ခြင်းဖြင့် တချို့က ယင်းမှာ “ကံယုံဝါဒ” တစ်မျိုးဟု မကြာခဏ ယူဆကြသည်။ သတ္တဝါများ၊ အရာဝတ္ထုများသည် ကံတရား ဖန်တီးသည့်အတိုင်း ဖြစ်ကြ၊ ပျက်ကြရသည်။ ကံတရား ဖန်တီးမှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသမျှကို ဘာမျှ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ မရဟု ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် **မာ့ကံစ်**ဝါဒမှာ ယင်းသို့သော ဝါဒမဟုတ်ပေ။ ထိုမျှမက ကံယုံဝါဒနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်ပေသည်။

သမိုင်းနှင့် ပတ်သက်သော ကံယုံသဘောတရားများ ယခင်အခါက ပေါ်ထွန်းခဲ့ဖူးပေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဝါဒသဘောတရားများသာ ဖြစ်သည်။ **မာ့ကံစ်**ဝါဒသည် ထိုဝါဒမျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ထိုဝါဒမျိုးသည်လည်း **မာ့ကံစ်**ဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်ကြလေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ထာဝရဘုရားသခင်၏ အလိုတော်အရ ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်ရမည်ဟူသော အယူအဆမှာ စိတ်ဝါဒဆန်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ ရှုမြင်ချက်ဖြစ်သည်ဟု **ဟီဂဲလ်**က လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု တစ်ရပ်လုံးသည် အကြွင်းမဲ့ **ဉာဏ်တော်**ဟု ခေါ်သော အရာ၏ ဖန်တီးမှုဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်ရသည်ဟု ယူဆသည်။ ၎င်းမှာ သမိုင်းကို ကြည့်မြင်သော **ဟီဂဲလ်**၏ အဘိဓမ္မာ ဖြစ်၏။ တချို့ကမူ သမိုင်းသည် “စက်ဝိုင်း”ပမာ အထပ်ထပ် လည်ပတ် ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ခေတ်တစ်ခေတ် ဆန်းလာခြင်း၊ တိမ်ကောသွားခြင်း၊ မင်းဆက် တစ်ဆက်တက်ခြင်း၊ ကျခြင်း စသည်တို့သည် စက်ဝိုင်းပမာ အဖန်ဖန်တလဲလဲ ပြန်ဖြစ်နေကြသည်ဟု ယူဆသည်။ ယင်းသို့ဖြင့် သမိုင်းခေတ် ကာလတစ်ခု၏ အတက်အကျ၊ အဆုတ်အဆန်း စသည်တို့သည် အဖန်ဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ကြရသည်။ သို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ရှောင်လွှဲ၍မရနိုင်သော တရားဟု ယူဆကြသည်။ သမိုင်းအား ယင်းသို့ ကြည့်မြင်ချက်မျိုးများကို **စပင်ဂလာ**၏ “အနောက်၏ ကျဆုံးခြင်း” စသော သမိုင်းကျမ်းနှင့် **အာနီးတွန်ဘီလ်**၏ “သမိုင်းကို လေ့လာခြင်း” အစရှိသော ကျမ်းများတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ယင်းသဘောတရားများ၏ စိတ်ဝါဒဆန်သော အယူအဆ အချုပ်မှာ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ပြင်ပမှ စေ့ဆော် ဖန်တီးပေးသော “ကံတရား”မျှသာ ဖြစ်သည်။ လူသတ္တဝါ

သည် ကံကြမ္မာ၏ သားကောင်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ကံဇာတ်ဆရာ ကြီးဆွဲသည့် အတိုင်း ကပြကြရသည်ဟူသော သဘောပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသဘော တရားကို လက်ခံသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် **ကံယုံဝါဒ**ကို လက်ခံခြင်းပင် ဖြစ်ပေ သည်။ ဖြစ်သမျှ ပျက်သမျှတို့သည် ထာဝရဘုရားသခင်၏ အလိုတော် အတိုင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ကံတရား၏ စီမံဖန်တီးမှုအရ ဖြစ်ရ မည်ဟုလည်းကောင်း ယူဆလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ့်ကံကြမ္မာကို ကိုယ်ဖန်တီးလိုစိတ်များ လျော့ပါးလာတော့သည်။

အခြားတစ်ဖက်တွင်ကား လူ၏သမိုင်းကို လူကပင် ပြုလုပ်သည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆပေသည်။ ထာဝရဘုရားသခင်၏ ဖန်တီးမှုကိုလည်း ကောင်း၊ ကံကြမ္မာကိုလည်းကောင်း၊ သမိုင်း အဖြစ်အပျက်များအား ပြင်ပ တရားများက ဆုံးဖြတ်ပေးသည်ဟုလည်းကောင်း မှတ်စိတ်ဝါဒက အသိအမှတ် မပြုပေ။ သမိုင်း အဖြစ်အပျက်များကို သမိုင်း၏ ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ အနေများအတွင်း ပြုလုပ်သော လူ၏ လုပ်ဆောင်မှုများက အဆုံးအဖြတ် ပေးသည်ဟု မှတ်စိတ်ဝါဒက ယူဆပေသည်။

ဤသည်နှင့် ပတ်သက်၍ **မှတ်စိတ်**က အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့၏။
“သမိုင်းကို လူက ပြုလုပ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ ကြိုက်သလို ပြုလုပ်၍ကား မရပေ။ သူတို့ စိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်ထားသော ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများထဲတွင်လည်း ပြုလုပ်၍ မရပေ။ အတိတ်ကာလက ပေးအပ်လွှဲပြောင်းပေးလိုက်၍ ပေါ်ပေါက်လာ ရသော ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ အောက်တွင်သာ သမိုင်း ကို ပြုလုပ်၍ ရပေသည်”

ဤကား သမိုင်းဆိုင်ရာ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် လိုအပ် သော ဒိဋ္ဌကျသည့် အခြေအနေများပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့သော “အတိတ်ကာလက ပေးအပ် လွှဲပြောင်းပေးလိုက်၍ ပေါ်ပေါက်လာရသော ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ” သည်လည်း မိုးပေါ်က ကျလာခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ အတိတ်က လူများက ပြုလုပ် ဖန်တီးပေးခြင်း ဖြစ်ပေ၏။ တစ်ဖန် လူ၏ သမိုင်းဆိုင်ရာ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုအတွင်း လူက ဖန်တီး ခဲ့သည့် စီးပွားရေးနှင့် လူတန်းစား အင်အားစုများကိုလည်းကောင်း၊ ထို စီးပွားရေးနှင့် လူတန်းစား အင်အားစုများ လှုပ်ရှား မောင်းနှင်ရေး ဥပဒေသ များကိုလည်းကောင်း သိရှိခဲ့ပါလျှင် ဘယ်လို ပန်းတိုင်မျိုးကို သွားရမည်၊

ထိုပန်းတိုင်သို့ ရောက်အောင် ဘယ်လို ဆောင်ရွက်ရမည်ကိုလည်း သိရှိလာပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒသည် ကံယုံ၍ ဘာမျှ မလုပ်ဘဲ နေရမည်ဟူသော သဘောမျိုးနှင့် မအပ်စပ်ရုံမျှမက ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်သော အလုပ်၏ လမ်းစဉ်ကို ချမှတ်ရန် ညွှန်ပြပေသည်။

လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများအား သိပ္ပံနည်းကျစွာ သိမြင်ခြင်းကို အခြေခံသည့် ယင်းသို့သော အလုပ်၏ လမ်းစဉ်သည် ဖောက်ပြန်သော လူတန်းစားအတွက် မဟုတ်ပေ။ သမိုင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကံယုံဝါဒကို တီထွင်ဖန်တီးသူများမှာ ဖောက်ပြန်ရေး လူတန်းစားများသာ ဖြစ်ပေသည်။ လူတန်းစားသည် အလုပ်၏ လမ်းစဉ်ကို ချမှတ်သော်လည်း ၎င်း၏ လမ်းစဉ်သည် ၎င်းတို့၏ ကျဉ်းမြောင်းသော လူတန်းစား အကျိုးစီးပွားရေးနှင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန်အတွက် များပြားလှသော အတွေ့အကြုံများပေါ်တွင် အခြေခံပေသည်။ လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၏ အခြေခံဥပဒေသများကို သိပ္ပံနည်းကျစွာ နားလည်မှု အပေါ်တွင် အခြေမခံပေ။

အမှန်အားဖြင့်လည်း လူမှုဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၏ အခြေခံဥပဒေသများကို ဖောက်ပြန်သော လူတန်းစားသည် နားလည်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ယင်းဥပဒေသများကို နားလည်နိုင်သူမှာ တိုးတက်သော လူတန်းစားသာ ဖြစ်ပေသည်။ တိုးတက်သော လူတန်းစားသည် လူမှုဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စနစ်ဟောင်းကို ဖြိုချ၍ စနစ်သစ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

အလုပ်လုပ်သော ပြည်သူများသည် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင် အားထုတ်မှုများဖြင့်သာ အာဏာကို သိမ်းပိုက်နိုင်ကြောင်းကို သမိုင်းဆိုင်ရာ ရုပ်ဝါဒက သင်ကြားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် “အလုပ်သမား လူတန်းစားများ၏ လွတ်မြောက်ရေးကို အလုပ်သမား လူတန်းစားများ ကိုယ်ပိုင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်သာ အောင်မြင်နိုင်ပေမည်” ဟု **မာ့က်စ်**က ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် လူတန်းစားများ

မာ့က်စ်ဝါဒသည် သမိုင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ကံယုံဝါဒ သဘောတရားများကို ပစ်ပယ်သည်။ အလားတူပင် လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုသည် မတော်တဆ အဖြစ်အပျက်များက စီစဉ်စုစည်းထားသည်ဟူသော အယူ

အဆများကိုလည်း မှတ်စိတ်ဝါဒက ဆန့်ကျင်ပေသည်။ ၎င်းအယူအဆများ အရဆိုလျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု တရားများသည် မောင်းနှင် လှုပ်ရှားနေသည်ဟူ၍ မရှိ။ ကြိုတင် ခန့်မှန်းနိုင်စွမ်း မရှိသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများအရ ဖြစ်ပျက်ကြသည်ဟု ယူဆကြသည်။ သမိုင်းကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဖန်တီးနိုင်သူများမှာ ပြည်သူများ မဟုတ်ဘဲ၊ လူစွမ်းကောင်းများ၊ ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြ သည်။

မှတ်စိတ်ဝါဒကမူ ဤသို့ မယူဆပေ။ **သမိုင်းကို ပြည်သူများကသာ ပြုပြင် ပြောင်းလဲနိုင်သည်ဟု ယူဆသည်။** သို့ဖြစ်လျှင် သမိုင်းတွင် ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ လူစွမ်းကောင်းများကို မှတ်စိတ်ဝါဒက ဘယ်လို သဘောထားသနည်း။ ရေရှည်၌ ရှောင်တခင် ပေါ်ပေါက်လာကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စွမ်းရည်ကြောင့် သမိုင်း၏ လမ်းကြောင်းသည် ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်ရသည် ဆိုသည့် အချက်ကို ငြင်းပယ်၍ အဖြစ်အပျက်များ၏ လမ်းကြောင်း ကို တည်ဆောက်ရာတွင် တချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍကို ပစ်ပယ်ရာ မရောက်ပါသလောဟု မေးဖွယ်ရှိသည်။

မှတ်စိတ်ဝါဒသည် သမိုင်းတွင် ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အခန်း ကဏ္ဍကို ပစ်ပယ်ခြင်း မရှိပေ။ အဖြစ်အပျက် လမ်းကြောင်းများကို တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ဖြစ်စေသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဩဇာတိက္ကမကိုလည်း ပစ်ပယ်ခြင်း မရှိပေ။ သို့ရာတွင် သမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုကို အဆုံးအဖြတ်ပြုသော အရာမှာ ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ဘဲ၊ လူတန်းစား၏ လှုပ်ရှားမှုသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပေသည်။ ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် လူတန်းစားများ ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ သို့မဟုတ် လူတန်းစား၏ ခေါင်းဆောင်များသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်စုံတစ်ယောက်သည် သူ၏ အခွင့် အာဏာ၊ သူ၏ ဩဇာတိက္ကမကို လူတန်းစား တစ်ခု၏ ထောက်ခံမှု မရှိဘဲ၊ ကျင့်သုံးခြင်း ဖြစ်ပါက ယင်းပုဂ္ဂိုလ်၏ ဩဇာသည် အသက်ကင်းမဲ့ကာ အဆုံးအဖြတ်ပြုသော ဩဇာတိက္ကမမျိုးလည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ အခြားတစ်ဖက်၌ လှုပ်ရှားမှုများတွင်လည်း ခေါင်းဆောင်များရှိရန် လိုပေသည်။ လူတန်းစား များသည် လှုပ်ရှားမှုများကို ပြုလုပ်လာကြသော အခါတွင် ထိုလူတန်းစား လှုပ်ရှားမှု၏ ခေါင်းဆောင် သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရှာဖွေရန် လိုအပ်လာ၏။ ထိုခေါင်းဆောင်သည်

ခေါင်းဆောင်ကောင်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ခေါင်းဆောင်ဆိုး ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ထူးချွန်သော ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ဒုတိယတန်း ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ ခေါင်းဆောင်ကောင်းလျှင် လှုပ်ရှားမှုသည် အရှိန်ဟုန် ပြင်းစွာဖြင့် ချီတက်မည်။ ခေါင်းဆောင်မကောင်းလျှင် လှုပ်ရှားမှုသည် ကျဆုံးမည် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ သမိုင်း၏ လမ်းကြောင်းကို အဆုံး အဖြတ် ပြုသူမှာ ရှောင်တခင် ပေါ်ပေါက်လာသော ခေါင်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ဘဲ လူတန်းစားများ၊ ပြည်သူလူထုများ၏ လှုပ်ရှားမှုသာ ဖြစ်လေ သည်။ ဤသည်ကို **အိန်ဂျယ်လ်စ်က** အောက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့သည်။

“သမိုင်းတွင် လှုပ်ရှား လုပ်ဆောင်နေကြသော လူများ၏ ရည်ရွယ် ချက် နောက်ကွယ်တွင်ရှိသော မောင်းနှင်ရေး စွမ်းအားကို စူးစမ်း ရှာဖွေရာ၌ ပြည်သူများကို လှုပ်ရှားစေသော၊ ကြီးကျယ်သော တစ်ဦးချင်း တစ်သီးပုဂ္ဂလများ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို စူးစမ်း ရှာဖွေရုံမျှနှင့် မလုံလောက်ပေ”

ထို့ကြောင့် အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ၎င်း၏ လွတ်မြောက် ရေးအတွက် ၎င်း၏ လူတန်းစား လုပ်ဆောင်ချက်အပေါ်တွင်သာ အားထား ရမည်ဖြစ်သည်။ အလုပ်သမား လူတန်းစားသည် ခေါင်းဆောင်ရွေးရာတွင် ခေါင်းဆောင် အခေါ်ခံများ၏ ကိုယ်ရည်သွေး တန်ဖိုးဖြတ်ချက်များကို နား မယောင်ရန် လိုသည်။ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်အား လူထု အဖွဲ့အစည်း များအတွင်း သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ဖြင့်သာ တန်ဖိုး ဖြတ်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ခေါင်းဆောင်သည် လူတန်းစားကို သစ္စာရှိမှုသာ ခေါင်းဆောင်ကောင်း မည်ပေသည်။ ပြည်သူနှင့် ဆက်စပ်နေမှုသာ ခေါင်းဆောင်ကောင်း မည်ပေ သည်။ ဤသည်ကို စတာလင်က အောက်ပါအတိုင်း ပြောခဲ့သည်။

“ဘော်လ်ရှီဗစ်များသည် ကျယ်ပြန့်သော ပြည်သူလူထုများနှင့် ဆက်စပ်မှု ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဘယ်တော့မျှ အောင်နိုင်ခြင်း ခံရမည် မဟုတ်ပေ။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ဘော်လ်ရှီဗစ်များသည် ပြည်သူလူထုကြီးနှင့် ကင်းကွာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဗြူရိုကရေစီ သံချေးတက်မှု ဖုံးလွှမ်းခြင်း ခံရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ခွန်အား ဆုံးရှုံးကာ လူ့သူည ဘဝသို့ ရောက်ဖွယ်ရာသာ ရှိလေသည်။ ရှေးဟောင်း ခေါမဒဏ္ဍာရီတွင် အင်တားရီ(စ်)အမည်ရှိသော လူစွမ်း ကောင်းတစ်ဦး ရှိသည်။ သူ၏ ခွန်အားသည် အဘယ်တွင် ရှိသနည်း။

လူစွမ်းကောင်း အင်တာဗျူး(စ်)သည် ရန်သူနှင့် တိုက်မည်ပြုတိုင်း သူ့အား မွေးဖွားပေးလိုက်၍ ကြီးပြင်းအောင် ပြုစုပေးလိုက်သော မိခင်မြေကြီးကို လက်ဖြင့် တို့ထိသည်။ သို့ဖြင့် ခွန်အားပြည့်စုံကာ ရန်အပေါင်းကို နှိမ်နင်းနိုင်သည်။ ဘော်လ်ရှီဗစ် များသည်လည်း ခေါမဒဏ္ဍာရီမှ လူစွမ်းကောင်း အင်တာဗျူး(စ်)ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဘော်လ်ရှီဗစ်များသည် အင်တာဗျူး(စ်)ကဲ့သို့ပင် ခွန်အား သန်စွမ်းကြပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော သူတို့သည် မိခင်နှင့် တူသော ပြည်သူလူထုများနှင့် အမြဲတစေ ဆက်စပ်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ပြည်သူလူထုသည် ဘော်လ်ရှီဗစ်များအား မွေးဖွားပေးကာ ကြီးပြင်းအောင် ပြုစုကျွေးမွေးခဲ့ကြပေသည်။ သူတို့၏ မိခင်ဖြစ်သော ပြည်သူလူထုနှင့် ဆက်စပ်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဘော်လ်ရှီဗစ်များသည် ဘယ်တော့မျှ အောင်နိုင်ခြင်း ခံရမည် မဟုတ်ပေ”

မ့ကပ်စ်ဝါဒသည် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အောင်မြင်ရေးလမ်းကို သိပ္ပံနည်းကျစွာ ညွှန်ပြ၏။ အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ အောင်ပွဲနှင့် အရင်းရှင် စနစ်၏ ကျဆုံးခြင်းတို့သည် မလွဲမရှောင်သာ ဖြစ်ရ၊ ပေါ်ရမည်ဟုလည်း သိပ္ပံနည်းကျစွာ သက်သေထူပြ၏။ သို့ရာတွင် ကံအကြောင်းတရား၏ စီမံ ဖန်တီးမှု၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ စိတ်ဆန္ဒစောမှုဖြင့် မရနိုင်ပေ။ အလုပ်သမား လူတန်းစား လှုပ်ရှားမှုအတွင်း စုစည်းမိသော သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများ၏ သိစိတ်ရှိသော လုပ်ဆောင်မှုဖြင့်သာ ရနိုင်ပေသည်။ လူမှု ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု ဥပဒေသများကို သိပ္ပံနည်းကျစွာ နားလည်သော ပါတီတစ်ရပ်၊ စုပေါင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်း စသည်တို့ကို အခြေခံသော ခေါင်းဆောင်မှုကို ပေးနိုင်သည့် ခေါင်းဆောင်များ စသည်တို့ ရှိမှသာလျှင် အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ အောင်ပွဲကို ရနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

